

Ds. Reitze van Giffen
(1859-1938)

1 Sam 30:1-20 103:1 en 2 ~~3:2~~

Geliefde gemeente!

1 Sam 30:6 68: ~~1~~ en 2
95: 7

~~25:1~~

XXXIII 1 Sam 30 : 1-20 Ps 95:1

Hoe dikwijls worden de kinderen Gods niet in een toestand gebracht, dat zij met den Psalmist moeten uitroepen: Al uwe golven en uwe baren zijn over mij heengegaan. Ja de Heere leidt hen door allerlei wederwaardigheden vaak in zulke diepen wegen, dat het van binnen gansch duister is en de liefelijke ster der hope niet kan doorbreken door de dikke wolken van droefheid en neerslachtigheid. O! dan worden ze er haast toegebracht, om met de treurigen Sions uitte roepen: De Heere heeft mijner vergeten de Heere heeft mijner verlaten. Dan is het, alsof de Heere in deze zware beproevings/

wegen niet meer aan zijn volk, dat Hij getrokken had met koorden van goedertierenheid en eeuwige liefde gedacht. Ja! De moedeloosheid kan tot zulk eene hoogte stijgen, dat zij uitroepen: De Heere heeft mij verlaten. Mij, die Hij eerst gezocht had en wien Hij het eerst had lief gehad, laat Hij nu aan zijn lot over. En ware het niet, dat God de Heere in zulke zware tijden, zelf het geloof in zijne kinderen versterkte, waardoor zij in den gebede zich wenden tot den God huns heils, gewis! Zij zouden tot wanhoop vervallen. Maar dankzij de onwankelbare trouw des Heeren, wiens beloften in Jezus Christus, ja en Amen zijn, die de sterke God blijft, al gevoelen wij ons zwak. O! Hoe weet Hij het Geloof in/

zulke troosteloozen te versterken; hoe maakt Hij door de indachtig makende genade des Geestes, hen niet opmerkzaam op zijne beloften; welk een zoetheid put dan het geloof niet uit deze beloften des Heeren en verkwikt Hij hen inwendig. Ja! dan beamen zij ten volle de waarheid der woorden in Jes 43: 2. Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstroomen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken. Ja de wateren der verdrukking mogen hoog stijgen, zelfs tot aan de lippen, maar zij komen er niet over. En dat waarom niet? Omdat de Heere met hen is; zijne sterke armen ondersteunen hen. Hij verdrijft hun ongeloof en doet de ster der hoopvolle verwachting/

in hunne zielen doorbreken, dat de Heere uitkomst zal schenken en verlossing door zijne mogendheid zal te weeg brengen; daar Hij immers is den vasten rotssteen van hun betrouwen. Ziet! zoo sterken zij zich in den Heere hunnen God en doen gelijk David, die zich ook te midden zijner omzwervingen sterkte in den Heere zijnen God. Komt! laat ons dit moedgevende voorbeeld van dien man liefelijk in Psalmen, ja den man naar Gods harte, in dit uur met elkander overdenken, en wel naar aanleiding van 1 Sam 30: 6. Het laatste gedeelte, alwaar de gemeente tot mijne tekst woorden vindt opgeteekend: Doch David sterkte zich in den Heere, zijnen God. Laat ons mij bij de nadere overweging onzer tekst,/

woorden, uwe gewijdde aandacht bepalen:

1ste Bij de ~~bron van~~omstandigheden waaronder hij kracht van noode had.

2de Bij de bron zijner sterkte.

3de Bij ~~de vrucht, van zijn zoeken.~~ het middel, waardoor hij die sterkte deelachtig werd

De Heer zelf geve ons die heilige oogenzalf, waardoor ook wij leeren inzien, dat de ware kracht alleen te vinden is, bij dien getrouwen verbondsGod van David en dat alle andere bronnen, waaruit wij onze geestelijke kracht putten, slechts gebroken bakken zijn, die geen water houden. Amen.

Doch alear wij overgaan tot behandeling onzer punten, zoo laat ons met elkander zingen uit Ps ..3.. vs .2.

David de ~~de~~gezalfde koning over het volk Israel door den propheet Samuel, bevindt zich in/

ballingschap, vluchtende voor het aangezicht van zijn schoonvader Saul, die alom, uit ijverzucht gedreven, vreezende dat David in zijne plaats de koningskroon over het volk Israel zou ten deel vallen, David in alle landpalen van Israel vervolgde.

David had zich, uit vrees dat hij een der dagen door Sauls hand zou omkomen, begeven in het land der Filistijnen en wel zich gewend tot den koning Achis, die hem gastvrij ontving. Weldra ontstond er oorlog tusschen Israel en de Filistijnen. David, die zich ook in dezen oorlog wilde mengen, om te strijden tegen zijn eigen volk, werd echter teruggezonden naar de stad Ziklag, die hem door Achis was afgestaan, daar de vorsten der Filistijnen hem niet vertrouwden. David met zijne 600 strijdbare mannen te Ziklag teruggekeerd, vond deze stad met vuur verbrand; ~~hunner~~

door de vijandige Amalekieten, die hunne vrouwen en kinderen en alle have, die zij hadden, als buit met zich hadden weggevoerd. Welk eene verslagenheid onder David en zijn mannen; ja deze ruwe krijgsknechten weenden over het verlies van het dierbaarste wat zij hadden op aarde. Wie was de oorzaak dezer namelooze ellende, waarin zij waren gestort? Was het niet David, hun krijgsoverste, die hen verlokt had om mede optetrekken ten strijde tegen Israel? Wraak maakt plaats voor droefheid, zoodat het volk reeds op middelen peinst, David te dooden, ja! er werd reeds ~~gemompeld~~ onder elkander gemompeld, hem te steenigen. Is het wonder, dat het David in deze hachelijke omstandigheden des levens zeer bange was. Ten doode toe vervolgd door Saul, beroofd van vrouwen, kinderen en alle have/

die hij had, stond hij nu alleen op de aarde, omringd voor wrevelige ja verbitterde krijgsknechten, die hem wilden dooden. Wat stond hem nu te doen? De bittere verwijten des zijner soldaten beantwoorden met scherpe tegenweer, of in zijne wanhoop des harten, zich overgeven als een prooi van de woede zijner soldaten? Noch het een, noch het ander doet onze geloovige krijgsheld. **F** Neen, hij had eene hulpe gevonden, sterker dan alle macht der menschen; met wie hij ook teleurgesteld mocht uitkomen, met zijn getrouwen verbondsGod winnen. Immers was deze God niet die God, die hem kracht verleend had om een leeuw en een beer te verslaan; was hij door zijn geloofsvertrouwen, bezielde door een heilige ijver jegens zijn God, niet die man, die den/

reus Goliath had verslagen. En zou nu den Geest des Heeren zijn verkort?, dat Hij hem geen raad kon verschaffen in deze hachelijke omstandigheid? Ja! spreekt het geloof in Davids harte. O! hoe liefelijk schittert hier niet die heilige geloofsmoed van dezen dienstknecht des Heeren. Hoe was in waarheid de Heere niet met hem. Immers was Hij het niet, die door zijn heilig vuur het geloof deed opvlammen in zijn hart, waarop die kinderlijke overgave des harten aan zijn Heiland volgde. O! zoo bij David het geloof zich eens heeft vastgeklemd aan de uitspraak der Schrift, dat Jezus Christus de Zone God, is een sterke God, gelijk wij lezen in Jes 9:5, dan voor zeker was het in deze uren. Ziet! hoe liefelijk dit kind van God bij het gezicht zijner eigen nietig-/

heid en zwakheid leunde in deze woestijn op de sterke staf van 's Heeren Almacht. En bleek deze staf, een gebroken bak te zijn, die geen water hield? Immers neen, want waarin openbaarde zich de kracht des Heeren? Was het ten eerste niet hierin, dat de Heere de ~~inwendigen~~ hevige wrok der soldaten in hunne harten smoorde, zoodat zij ~~van~~ hun boos opzet niet ten uitvoer konden brengen? Ja! wat meer is, was het niet de Heere, die op David den gezalfde koning over Israel, ~~waarin~~ hij die een voorbeeld was van den Messias in al zijn lijden en strijden, maar ook in zijne zegepralen, die macht en dat gezag legde, waarvoor zijne ~~diens~~krijgsknechten beefden; zoodat zij hem in alles volgden, waarhenen hij hen ook zond. O! ziet dus, hoe de/

Heere streed voor David, in bewerkende de harten der ruwe soldaten, waardoor zij zich onderwierpen aan hun hoofd en hem gewillig volgden. Ziet! hier was het weer de Heere die de harten der menschenkinderen nijgde als waterbeken; hier verscheen Hij weer als een strijdbaar Held voor zijn knecht. Ja! waar de Heere, die onstuimige harten der soldaten, die als een ~~onstuimige~~, hevig bruischende zee, David dreigde te verslinden, tot bedaren bracht; gelijk Hij ook eens ten behoeve zijner discipelen, later op het meer van Galilea, de zee tot stilstand bracht op zijn gebiedend spreken, daar ging hij in het vaste geloofsvertrouwen op zijn sterken God, ook verder, met Hem te rade en vroeg hij zijn Heere, of hij de Amalekieten zou achternajagen en of hij ze zou achterhalen?/

En het antwoord, hoe gunstig luidde het niet? Was het niet de voorzienigheid des Heeren, dat de vijanden juist een Egyptischen jongen vanwege zijne krankheid in den steek lieten, die David kon brengen tot het verstrooide leger der vijanden. Ziet! hoe was het niet wederom de Heere, die de vijanden in zorgeloosheid daar deed ter neder liggen, meenende veilig te zijn, terwijl onverhoeds het verderf hen overkwam. Want David onvermoeid in het najagen der vijanden "ervarende de kracht dier belofte" die de Heere vreezen, zullen de krachten vernieuwen, overviel plotseling met zijn 400 soldaten, die roofzuchtige Amalekieten, die ongewapend en zorgeloos daar ter neer liggende, en zich overgevend aan wijn, geheel werden verslagen; zoodat hij ze vernielde in de/

mogendheid des Heeren, Heeren. O! hoe geducht is de macht des Heeren; hoe heeft Hij de harten der menschenkinderen in zijn hand en moeten zijne vijande, al is het ook geveinsdelijk, zich niet aan Hem onderwerpen. Ziet dus, hoe de Heere ook in het rijk der natuur heerscht als aller Koning! Is het een wonder? Want zijn door Hem niet alle dingen gemaakt? Welgelukzalig die man, die den Heere tot zijn betrouwen heeft; hij zal niet wankelen tot in eeuwigheid. Ja! al bezweken de heuvelen en daverden de bergen bij het gezicht van des Heeren geduchte verschijning, nochtans zal de geloovige, vast staande in zijne God, nooit of te immer bezwijken, daar de goedertierenheid des Heeren hem omringt en hij ervaart en met de Psalmddichter kan betuigen: /

Rondom Jeruzalem zijn bergen, alzo is de Heere rondom zijn volk van nu aan tot in der eeuwigheid. Zoo hebben we gezien, tot welk eene kracht het geloof al niet kan komen. Ja David vertrouwde vast, dat de Heere, die machtige was, die wonderen kan verrichten. Is echter dit wonderengeloof alleen genoeg ter zaligheid? O Neen, want de Apostel Paulus getuigt in 1 Cor 13: 1 en 2 Al ware het, dat ik de talen der menschen en der engelen sprak, en de liefde niet had, zoo ware ik een klinkend metaal, of luidende schel geworden. vs 2. En al ware het, dat ik de gave der profetie had, en wist al de verborgenheden en al de wetenschap; en al ware het, dat ik al het geloof had, zoodat ik bergen verzette, en de liefde niet had, zoo ware ik niets./

Ziet dus hoe het geloof, zonder de liefde niets is. Bleek dat ook niet ~~in~~ uit de geschiedenis der 10 melaatschen. Getuigde hun geroep: Jezus, gij Zone Davids, onferm u onzer, niet van hun vertrouwen, dat de Heere, almachtig was, om hen te genezen van hunne vreezelijke ziekte en nothans was er maar een, die terugkwam om den Heere zijn dank van deze groote genezing te betuigen. Die eene had niet alleen het wonderengeloof, maar ook het zaligmakend geloof, het geloof werkend door de liefde. Die liefde maakt een kind Gods zoo taai, zoodat het niet ophoudt ~~van~~ den genadetroon aan te loopen bij een zware geloofsbeproeving, totdat, de Heere hem zegent. Ja dan gaat het een kind Gods menigmaal als Jakob, die in zijne worsteling met God niet/

losliet totdat de Heere hem zegende. Al duurde die bange nacht van geloofsbeproeving ook lang; hij liet niet af, totdat de liefelijke dageraad van Gods zegening opging over zijn zwaar beproefd hoofd. Komt eer wij er toe overgaan, om u optewekken, zelfs in de drukkendste tijden van uw leven, in den geloove u te sterken in den Heere, uwen God, zoo laat ons vooraf met elkander zingen uit Ps..68., vs 1 en 2

Collecte

Toepassing.

Geliefden! wij hebben daar zoeeven gezien, hoe David zich sterkte in den Heere zijnen God en wel door middel van het geloof. O! waar de Heere deze schoone geschiedenis aan de vergetelheid heeft ontrukkt en deze laten te boekstellen door zijnen knecht/

Samuel, daar is zulks geschiedt om onzentwil; opdat ook wij zoo in den weg des geloofs zouden wandelen, daar toch niemand zonder geloof Gode kan behagen. O! mocht dan ook dat geloof van een David ons aller deel zijn. Hoevelen zijn er echter die maar hun weg bewandelen naar het goeddunken van hun eigen bedorven hart en die gelijk zijn aan die zorgeloze Amalekieten, die zeggen Komt! laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij. O! gij die zoo uw weg in de paden der zonde en des ongeloofs bewandelt, aan welk een vreezelijken afgrond ligt gij te slapen! Hoe kan niet ieder oogenblik de sterke hand des Heeren door zijn bode de dood tot u komen en voor eeuwig u storten in die onpeilbare afgrond, op welks bodem een vuur brandt dat tot in eeuwigheid/

niet wordt gebluscht? O! gedenk aan die rijke man, die op aarde in overvloed en weelde leefde, alleen voor zich zelf, doch na zijn dood leed hij smarten in die vlam des vuurs, begeerende zijn brandende dorst te lesschen, met slechts een droppel waters, hetwelk hem niet vergund werd. ~~O!~~ waar gij nu nog zijt in die korte tijd der genade, wij bidden u! komt eens tot stilstand in uw voorthollen op den weg des verderfs, en doe gelijk de verloren zoon, die begeerende de draf der zwijnen te eten, tot zich zelven inkeerde en met droefheid dacht, zelfs aan de overvloed van de huurlingen zijns vaders, terwijl hij van honger omkwam. Hij begaf zich op weg tot den vader, om in genade te worden aangenomen. En zijn vader zag hem van verre aankomen en kustte hem, ja leidde hem in zijn huis, /

hem den gouden ring aandoende en slachtte het gemeste ~~k~~ kalf, en terwijl hij nog bovendien een feestmaal aanrichtte voor zijn zoon die verloren was, maar nu teruggekeerd. O! zijt gij niet die verloren zoon, die al uwe goederen, uw geld, gezondheid, geestelijke gaven, u geschonken door den hemelschen Vader, verteert in den dienst der zonde; en bovendien nog gebrek en honger lijdt, daar uw ziel zoekt naar rust en vindt overal onrust. Hebt ook gij niet een goedertieren Vader in den hemel, die u met open armen wil ontvangen, zoodra gij tot u zelven komt, ~~en~~ met de belijdenis op de lippen: en ik verga van honger. Bidt dan de Heere, dat Hij u het gevoel van die geestelijke honger wil schenken. O! waar Hij zich uwer erbarmt, daar zult ook gij u op de weg des geloofs begeven/

en tot den Vader gaan en zeggen: Vader! Ik heb gezondigd tegen U en den hemel, ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden, neemt mij aan als een uwer geringste dienstknechten. Dan ook zal de Heere u in zijn Vaderhuis opnemen en u met Zijne heilsgoederen verzadigen. Ja! dan zal Hij hier op aarde, waar gij nog omringd zij van vijanden, die u andermaal in hunne netten trachten te lokken, het geloof versterken. En waar uwe vorige boezem zonden met onstuimige kracht op u aankomen, dreigende u te verzwelgen, o! daar zult ook gij met een David, u sterken in den Heere, uwen God, steeds meer vaarwel zeggende uw eigen kracht, waarop gij tevoren als op zulk een liefelijke staf leundet, en in de mogendheid des Heeren, Hem/

tegen deze drie groote vijanden van uwe zielen n.l. de duivel, uw vleesch en de wereld, strijd voeren, om als overwinnaar uit het strijdperk te voorschijn te treden. En al is deze strijd tegen deze geestelijke Amalekieten ook een gedurige strijd, daar de strijd tusschen Israel en Amalek een onverzoenlijke strijd was, geen nood! de Heere is toch de Machtigste en Hij zal zoo ge maar, gelijk een Mozes biddende handen opheft ten hemel, u ten slotte zekerlijk doen zegevieren over uwe vijanden. En gij geloovigen, die ook iets reeds geproefd hebt van de kracht die David bezielde, nadat hij zich gesterkt had in den Heere zijnen God; waarbij des Heeren sterke kracht op u in zwakheid nederdaalde, o laat ook gij niet af opteheffen, heilige handen ten hemel; hoe ijveriger gij des Heeren sterkte af-/

smeekt, hoe meer gij zijne glorierijke daan zult zien en opmerken. En waar ook gij gelijk eertijds een David met zijne kleine bende, weinig in aantal zijt en uwe krachten gering zijn, o laat u dit niet ontmoedigen, staat er na om door het geloof verzekerd te zijn, dat Jezus Christus de zone David, vooraan in uwe gelederen is, dat Hij uw Hoofd is, die u geleidt langs de welgebaande wegen van zijn Woord. En waar gij u moogt bevinden op den weg, die gaat ten eeuwigen leven, u ducht daar geen vijand, daar uw machtige Verlosser voor u strijdt, die met u zijne vijanden zal ten onder brengen. Ja! zijne gezegende heerschappij zal zich ook hier verder uitbreiden. Hij weet door de kracht zijn Geestes/

wolven te veranderen in lammeren, daar Hij, wij hebben het nog zooeven gezien, de harten der menschen kinderen nijgt als waterbeken. O! wacht dan geduldig den tijd des Heeren af, verlaat U op Hem, Hij zal u verlossen uit al uwe nooden; zoowel lichamelijke als geestelijke. En al wordt soms uw geloof op de proef gesteld; word niet mismoedig, maar laat gedurig uw geloofstaal hooren, die spreekt: Al ben ik machteloos, de Heere is mijne sterkte; al word ik door mijn ongeloof, gelijk een bieze her en derwaarts geslingerd, mijn Heer, die mij getrokken heeft uit de duisternis tot zijn wonderbaar licht, is een onwankelbare Rots, die tot in eeuwigheid niet wordt bewogen. O! weet dat deze taal de Heere zoet en aangenaam is/

en dat Hij alras, als een Held zal opwaken ten strijde, aangordende zijn zwaard, om U uit al uwe nooden te verlossen. Zijt gij arm naar de wereld, zoodat de middelen U bijna ontbreken, om in uwe dagelijksche behoeften te voorzien, sterk U in den Heere uw God, en Hij zal u doen ervaren, dat de olie uit de kruik niet verteert; of ook zal Hij door zijne voorzienigheid, het hart van een rijkere broeder bewegen om mildadig van het zijne u mee te deelen. Wordt gij aangevochten door den Vorst der duisternis; zoodat zijne scherpe pijlen op u afkomen; vliedt ijlings onder de veilige vleugelen van uw Heiland; daar kan toch geen pijl u treffen, en ja Hij wil daar nog spreken tot uw/

hart; u gevende psalmen in den nacht. Hij, het licht der gerechtigheid, wil daar indalen in uwe zielen; verdrijvende de wolken van geestelijke duisternis, die veroorzaakt zijn door uw ongeloof en vreesachtigheid, u bestralende met zijn vriendelijk licht, moogt gij U verblijden in Hem, ziende de schoonheid, die aan Hem is, opmerkende, hoe genade en goedertierenheid onder zijne vleugelen zijn. Maar ook geeft zijn licht, U de macht om een blik te werpen in uw eigen hart; ja de verborgen zonden worden u openbaar; en hare walchelikheden moogt gij opmerken bij het licht van uw gezegende Koning. O! hoe weet ook Hij die ware droefheid te ontsteken in uwe zielen over/

uwe ongerechtigheden, die de grootste liefdeblijken van uw Vorst beantwoorden met liefdeloosheid en ondank. En zal het zien van dat heirleger van zonden, al bestaan ze ook in de gedachten, u niet doen sterken in den Heere, uwe God; inroepende zijne genade, waardoor gij alleen strijd kunt voeren tegen deze vijanden. Maar bovenal doet ook aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij uwe lenden omgord hebbende met de waarheid, van het Woord Gods. Onderzoek dat ijverig, opdat gij vasten grond onder uwe voeten krijgt. Met dat Woord Gods in uwe handen vermoogt gij menigerlei dwaling weerstand te bieden, ja de vorst der dwalingen, die leugenaar van den beginnen op de vlucht te slaan. Maar ook doet aan het borstwapen/

der gerechtigheid. O! ~~voor~~ over menige staat aanval uwer zonden, zullen uwe zielen zegevieren, zoo ze bekleed zijn met dat borstwapen der gerechtigheid van Christus. En schoeit de voeten met de bereidheid van het evangelie des Vaders; wandelt dan in de wegen, die loopen naar het woud Gods; maar doet bovenal aan het schild des geloofs. Hiermede zult gij de vurige pijlen van den booze kunnen bluschen, ja dat schild zal u eene volkomen bedekking geven tegen alle aanvallen van den satan, daar al zijne pijlen in de eerste plaats Christus treffen, dewijl het geloof schuilt onder hem, en ~~daarna~~ ~~machteloos langs u neervallen~~ O! ziet waar gij u zoo wapent, met die wapenrusting, die Gods Woord/

zelf u aan de hand geeft, daar behoeft geen angstvallige vrees, uwe harten te bekruipen; daar zullen al uwe wederpartijders vlieden. En eens zult gij, wanneer de Koning zelf, u als een getrouw soldaat verlost uit de dikwerf zoo zware strijd van dit aardse leven, met Hem zegevieren eeuwig en altoos over al zijne en uwe vijanden en zult ook gij in zijn hemelsch koninkrijk ingaan, om als koningen met hem te heerschen. Amen.

25:1

K. Hoogenkamp

(**F** is nog in te voegen blad?)